

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748
Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
fmavjth@statsforvalteren.no
www.svr.no

Olav Jan Nomeland
Øyvegen 42
4747 VALLE

Saksbehandler Jørn Trygve Haug

Vår ref. 2021/7156-0 432.2

Deres ref.

Dato 12.11.2021

Melding om vedtak. Delvis godkjenning av byggetiltak samt pålegg om retting. Gjuvasslega 48/13 Olav Jan Nomeland. Valle kommune.

Syner til dykkar søknad datert 22.9.2021 samt varsel om pålegg etter naturmangfoldloven § 69 i brev frå forvaltningssekretariatet datert 9.9.2021. Verneområdestyret handsama saka i møte 8.11.2021, sak 33/21. Vedtak og saksframstilling ligg ved.

Klage

Vedtaket kan påklagast til Miljødirektoratet. Klaga skal sendast til verneområdestyret for vidare handsaming. Klagefristen er 3 veker frå mottak av vedtaket. Alle partar med klagerett har rett til innsyn i saksdokumenta. Skrifteleg klage skal sendast til Verneområdestyret for SVR Pb. 504 Stoa, 4804 ARENDAL. Oppgi kva for eit vedtak det vert klaga på, dei endringane klagar ynskjer og grunngjeving for klaga. Dersom det vert klaga så seint at det kan vere tvil om det er klaga i rett tid, må det opplysast når brevet kom fram.

Med helsing

Jørn Trygve Haug
verneområdeforvaltar SVR

Kopi til:
Valle kommune
Statsforvalteren i Agder

Postboks 4 4746 VALLE
Postboks 504 4804 ARENDAL

Arkivsaksnr: 2021/7156-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 27.10.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato

Søknad om godkjenning av byggetiltak. Gjuvasslega 48/13 Olav Jan Nomeland. Valle kommune.

Forvalters innstilling

Med heimel i *Forskrift om vern av Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde* kap. 4 pkt. 1.3 c, godkjenner verneområdestyret bygging av veranda framom inngangsdør på sør-sida av driftshytta 48/13 Gjuvasslega, med maksimalt storleik 5 m² BYA. I tillegg bygging av ei enkel trapp opp på verandaen. Tillate storleik på verandaen er med dette 6,8 m² BYA mindre enn det er søkt om. For denne delen vert det gjeven avslag etter verneforskrifta kap. 4 pkt. 1.1.

Som grunngeving legg verneområdestyret vekt på at verandaen er til erstatning for ein eldre veranda i dårleg forfatning, og at samla areal med veranda kring driftshytta vurderast å vera tilstrekkeleg for eit funksjonelt uteareal. Vidare legg verneområdestyret vekt på at det i forvaltningsplanen er sett eit øvre tak på utviding inntil 50 m² BYA på driftshytter. Verneområdestyret legg vekt på presedensverknad av saka. Ei vid opning for bygging av veranda og plattingar på driftshytter i verneområdet vil på sikt kunne føre med seg ei mengde kvadratmeter nye byggetiltak i verneområdet med tilhøyrande transportbehov av materialar og utstyr.

Med heimel i naturmangfoldloven § 69 gir verneområdestyret pålegg om riving av den ikkje-godkjende delen av verandaen. Frist for gjennomføring er sett til 1.11.2022. Alt rivningsmateriale og bygningsavfall skal transporterast ut av verneområdet og leverast på godkjend mottak. Ved trong for bruk av snøscooter eller helikopter må dette søkast om særskilt.

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR - 08.11.2021

Vedtak

Enstemmig vedtatt som innstilling.

Saksopplysninger

Saka gjeld søknad om godkjenning av veranda ført opp på driftshytte på Gjuvasslegå 48/13 Olav Jan Nomeland. Om det ikkje vert gjeven løyve til tiltaket slik det er søkt om bør det fattast vedtak om riving etter naturmangfoldloven § 69. Utfallet av saka vil legge føringar for kva forvaltninga skal tillate av veranda på driftshusvære i verneområda.

Eigar av hytta vart i brev dagsett 9.9.2021 varsla om mogleg pålegg om retting av gjennomførte byggetiltak på hytta ved Gjuvasslega i Valle kommune. Varselet var sendt ut på bakgrunn av sak handsama i verneområdestyret 6.9.2021, sak 25/21. Tiltaket gjeld i korte trekk ein veranda ført opp utan søknad. Verandaen er ført opp på sørsida av hytta, og er av nyare dato. Storleik på verandaen er målt til 7,90 m x 1,50 m (11,8 m²) og med maks høgde 1,35 m. målt frå bakkenivå. Sjå kart og bilete nedanfor. Storleiken på driftshytta er av søkar oppgjeven til 60 m² BYA. I tillegg eldre platting/veranda med storleik 3-4 m² føre inngangsparti på nordsida av bygningen.

Plassering av hytta:

Bilete 1 teken 6.7.2021 av ny veranda på sørsida av hytta:

Bilete 2 teken 6.7.2021 av eldre veranda på nordsida av hytta:

Eigar har i e-post dagsett 22.9.2021 søkt om godkjenning av tiltaket. Søknaden er grunnngjeven med at tiltaket gjeld ei utviding av ein veranda på 4 – 5 m² som skal ha stått der tidlegare. Denne var rote og med trong for utskifting. Storleiken på verandaen det er søkt om er om lag 1,5 m x 8 m. Med mykje sau i området er det også praktisk å ha eit parti framom gavlen utan sauelort. Søkar syner til at turisthyttene i området (Bossbu og Svartenut) er bygd med veranda, og at det ikkje skal vera noko ulikskap i handsaming av slike tiltak.

Søkar har ikkje noko nærare dokumentasjon på at det tidlegare har vore ein veranda på denne sida av hytta. Det verkar likevel truleg at det har vore ei form for inngangsparti sidan det er ei utgangsdør på denne sida av hytta, ref. bilete ovanfor. På nordsida av hytte er det frå før ein eldre veranda/platting, ref. bilete 2 ovanfor.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.04.2000
- Naturmangfoldloven §§ 7 – 12, § 69 (*retting og avbøtende tiltak*).
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane frå 2015.

Heimelsgrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

Av verneforskrifta kap.4 pkt. 1.1 går det fram kva inngrep som ikkje er lov i verneområdet. Av dette mellom anna *oppføring av bygningar, anlegg og faste innretningar*. Etter verneforskrifta kap. 4 pkt 1.3.c kan det etter søknad gjevast løyve til *mindre tilbygg til eksisterande bygningar*.

Tillating av veranda på driftshytter er ikkje omtalt særskilt i forvaltningsplanen. Det ein kan støtte seg på er at det ved søknad om tilbygg må dokumenterast eit særskilt behov, samt at det for driftshytter er sett eit øvre tak på utviding av eksisterande bygning til maksimalt 50 m² BYA.

I BYA inngår bygningsdelar plassert over 0,5 m. over terreng. Platting plassert på bakkenivå vil her falle utanfor men vil likevel vera forbode etter verneforskrifta kap. 4 pkt. 1.1 og såleis føresette at det vert gjeven dispensasjon.

Saka gjeld søknad om godkjenning av allereie gjennomført tiltak, men må handsamast som om tiltaket ikkje allereie er gjort. For tiltak som ikkje vert gjennomført bør det stillast krav om retting etter § 69 i naturmangfoldloven.

Vurdering

Vurdering etter naturmangfoldloven (NML)

Etter § 7 i Naturmangfoldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven leggst til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet vurdere søknadane etter desse paragrafane

Kunnskapsgrunnlaget (NML § 8)

Kunnskapen om naturmangfaldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), database for sensitive artsdata samt frå NINA sitt GPS-merkeprosjekt. Ein har og nytta kartlegging gjennomført av Norsk Villreinsenter (NVS-rapport

6/210). Kunnskap om kulturminne i området støtter seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.kulturminnesok.no).

På Gjuvasslega har det vore driftelege og støylyar sidan 1750. I dag står det til saman fire driftshytter/støylsbuer i området. I tillegg er det restar etter fleire bygningar i området. Rett nord for støylsvolden ligg ein heller nytta i samband med gjeting av krøterdrift på 1800-talet. Mellom helleren og vatnet skal det også ligge tuft etter ei Heiberg-hytte.

Hytta ligg i område som jamfør naturbasen er definert som sommarbeite for villrein. I praksis er område vel så viktig beiteområde gjennom vinteren. Rett nord for hytta, samt sør for Gjuvatn, er det i naturbasen merka av trekkveggar for villrein.

Eit stykke nord for Gjuvasslega er det ein lokalitet av raudlista fugl, men lokaliteten vurderast å ikkje bli råka av tiltaket.

Når det gjeld andre artar er det ikkje registrert informasjon om prioriterte artar, truga eller nær truga artar jfr. «Norsk rødliste». Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalde naturtypar, truga eller nær truga naturtypar i aktuelle området.

Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget å vera tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. «Føre var prinsippet» i NML § 9 vert difor tillagt mindre vekt i dei vidare vurderingane.

Økosystemtilnærming og samla belastning (NML § 10)

Det er til saman fire driftshytter/støylsbuer på Gjuvasslegå, og saka gjeld driftshytta liggjande sør på støylsvolden. Turistløypa mellom Svartenut th. og Bossbu th går eit stykke sør-aust for Gjuvasslegå. Gjennom året er det ein god del ferdsel i desse løypene. Statskog si hytte Urdalsbu ligg i nord-enden av Rosskreppfjorden vest for Gjuvatn. Urdalsbu er særleg mykje nytta i perioden juli – september. På hausten er det i desse områda mykje aktivitet knytt til sauesanking og jakt.

Gjennom året er det ein god del transport med snøscooter til driftshusvære i desse heiområda, samt til turishyttene og Statskog sine hytter. Noko av transporten går føre seg med bruk av helikopter.

Etter forvaltar si vurdering er den samla belastninga moderat.

Jamfør forvaltningsplanen er det i Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde registrert til saman 180 bygningar. Av desse er 90 stk. registrert som landbruksbygg og 32 som fritidsbustader. Med denne mengda eksisterande bygningar må ein vera merksam på at sjølv små byggetiltak vil kunne skape presedens for ei rekke tiltak andre stader i verneområdet. Samla sett vil dette kunne føre med seg mange kvadratmetare ny bygningsmasse.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar og Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (NML §§ 11 – 12)

Tiltakshavar er ansvarleg for at tiltaket vert gjennomført på ei miljømessig god måte

Andre vurderingar

Tiltaket er isolert sett lite og av mindre viktighet for ivaretaking av verneverdiane. Saka er likevel prinsipielt viktig då den utvilsamt vil legge føringar for kva ein skal tillate av plattingar og verandaer på eksisterande driftshytter i verneområda. Med ei vid opning for dette vil det på sikt kunne føre med seg ei mengde kvadratmeter nye byggetiltak i verneområdet med tilhøyrande transportbehov av materialar og utstyr.

Som søkar rett skriv er turisthyttene i området tillate bygd med veranda. Turisthyttene har likevel ein større bruksfrekvens med mykje folk samstundes. Trongen for sette frå seg sko og utstyr på utsida vil difor vera større enn på mindre private driftshytter. På aktuelle hytte på Gjuvasslega er det allereie ein veranda av eldre årgang føre inngangsdøra på nordsida av hytta, ref. bilete 2 i saka. Trongen for noko «uteareal» framom døra kan såleis seiast å vera dekkja, og der driftshytta vil vera godt funksjonell utan veranda langs heile gavlvegg på sørsida.

Forvaltningsplanen opnar for at støyshus og driftehytter kan utvidast med storleik opp til 50 m² BYA. Ein føresetnad for ein kvar utviding er at det kan dokumenterast konkrete behov. Behovet i aktuelle sak er avgrensa til å kome vekk frå sauelorten, og sjølv sagt som eit inngangsparti framom døra mot sør. Storleiken på aktuelle driftshytte er av søkar oppgjeven til 60 m² BYA + 3 – 4 m² på inngangsparti mot nord. Med bygde veranda mot sør vert total storleik snautt 75 m² BYA. Dette vil då vera 25 m² BYA meir enn det forvaltningsplanen opnar for.

Sjølv om det ikkje er særskilt dokumentert finn forvaltar det rett å legge vekt på at verandaen som er bygd skulle erstatta eldre rote veranda, av søkar oppgjeven til 4 – 5 m² i storleik. Denne vil også fungere som inngangsparti til ytterdør på sørsida. Bygging av veranda på sør - sida bør difor kunne tillatast med noko redusert storleik.

Konklusjon

Det vert godkjend bygging av veranda framom inngangsdør på sør-sida av driftshytta med maksimalt storleik 5 m² BYA, i tillegg ei enkel trapp opp på denne. Forvaltar legg vekt på at verandaen skal erstatte eldre veranda/inngangsparti som var i dårleg forfatning. Veranda på nord-sida og sør-sida av hytta vil med dette bli 9 m² BYA til saman og vurderast å vera tilstrekkeleg for eit godt funksjonelt uteareal.

Som grunngeving for å berre tillate veranda av ein redusert storleik i høve til søknad, legg forvaltar vekt på at det i forvaltningsplanen er gjeven eit øvre tak på 50 m² BYA ved tilbygg på eksisterande driftshytter. Ved tilbygg av veranda slik det er søkt om ville total storleik blitt 75 m² BYA. I saka vert det lagt vesentleg vekt på at det ved ei vid opning for bygging av veranda og plattingar på driftshytter i verneområdet vil det på sikt kunne føre med seg ei mengde kvadratmeter nye byggetiltak i verneområdet med tilhøyrande transportbehov av materialar og utstyr.

Veranda utover godkjende storleik på 5 m² BYA vert pålagt riven.